

TURIZAM I ZAŠTIĆENA PODRUČJA

Turizam je, u svijetu, jedna od industrija sa najbržim rastom, te i značajan izvor doprinosa i zapošljavanja za mnoge zemlje u razvoju, sa sve izraženijim i rastućim usredsređenjem na prirodu. Turizam je aktivnost nalik na dvosjekli mač. On ima potencijal kojim može, na pozitivan način, doprinijeti društveno-ekonomskom razvoju, ali istovremeno, svojim brzim i, ponekad, nekontrolisanim rastom može, u značajnoj mjeri, prouzročiti oštećenje ekoloških vrijednosti i učiniti da dođe do gubitka lokalnog identiteta i tradicionalnih kultura. Biološke i prostorne karakteristike i njihove vrijednosti su, zapravo, preimućstva koja privlače turiste. U svakom slučaju, pritisci koje turističke aktivnosti nameću krhkim ekosistemima, ubrzavaju i pojačavaju njihovo trošenje. Paradoksalno, veoma uspješan turizam može dovesti do smanjenja vrijednosti i bogatstva prirode, a istrošeni prirodni resursi umanjuju atraktivnost turističkih lokaliteta, koja predstavljaju “*brend*” u turističkoj ponudi.

Direktno korištenje prirodnih resursa pri opremanju turističkih kapaciteta, jedan je od najznačajnijih uticaja turizma u datom području. Bitni faktori su korištenje zemljišta za smještajne kapacitete i opremanje infrastrukturom, izbor lokacije, korištenje građevinskih materijala. Krčenje šume i destruktivno korištenje zemljišta uzrokuju, također, eroziju i gubitak biološke raznolikosti. Neodgovorno ponašanje i neregulisane turističke aktivnosti (npr. vožnja van saobraćajnica, krađa biljaka, lov, ribolov, ronjenje sa opremom) predstavljaju direktne uticaje na sastav vrsta i divlje životinje.

Osim toga, turisti i njihova prevozna sredstva mogu povećati rizik od unošenja stranih vrsta, a ponašanje i učestalost prisustva ljudi može izazvati uznemirenost u ponašanju životinja. Građevinske aktivnosti koje se odnose na turizam mogu prouzrokovati ogromne promjene na staništima divljih životinja i na ekosistemima.

Pritisci koje turizam vrši na prirodne vrijednosti i bogatstva su ogromni i uključuju: eroziju i zagađenja izazvana izgradnjom pješačkih staza, kampova, bungalova i hotela. Turističke aktivnosti imaju, također, značajan uticaj na pomorski i priobalni okoliš, njegove resurse i raznolikost tih resursa. Najčešće, ti su uticaji izazvani neodgovarajućim planiranjem, neodgovornim ponašanjem turista i turističkih kompanija.

Promotivni material turizma u BiH